

Det er en libertær opbruds- og oprørsperiode

Samtaler med Flemming Mouritsen i perioden 2008 til 2012 ved Herdis Toft og Karin Esmann Knudsen

Hvordan vil du karakterisere det opbrud, der kommer i 1960'erne?

– Der er en bredere kontekst. Der er et generelt opbrud også, i slutningen af 1960'erne. Der sker den markante drejning, at børnekultur nu opfattes som et vigtigt område. Der er Akademiets Børnebogspris, der er prioriteringen af børne-TV og børneteater. Det er der, det manifesterer sig stærkest på en måde. Dario Fo var jo tidligt her i Danmark, ikke bare på Odin Teatret, men også i andre sammenhænge, der var Brecht, og Beckett, miljøet omkring Svalegangen i Aarhus, der viste absurdistisk teater. Aarhus er faktisk en central by på det her tidspunkt. Og så kommer – det har jeg ikke så meget med at gøre i første omgang – opbruddet fra den traditionelle børneteaterscene. Der ligger en hel historie der.

Hele det store boom i børneteateropbruddet sker i slutningen af 1960'erne og begyndelsen af 1970'erne. Der er nogle forløbere. Jytte Abildstrøm er en af de første, der laver decideret børneteater, og så kommer hele udviklingen af nye grupper. Fiolteatret har også ungdoms- og børneteater på plakaten. Det minder meget om musikscenen faktisk, bortset fra at børneteateret i højere grad etablerer sig i forhold til det pædagogiske område, skoler og den slags. Man ser sig selv som en slags led i hele nyorienteringen og politiseringen af kulturlivet i den periode. Og

der er store debatter om det også. Indoktrineringen i 1970'erne, hvor vi kan tage sådan noget som *Den lille røde for skoleelever* og Jesper Jensen. Så kommer Børneteatersammenslutningen. Der opstår også netværk omkring børnelitteratur, gruppen på Information, som jeg hurtigt får kontakt med omkring 1971. Og så er der de nordiske træf på Kungälv, som videreføres på Kolding Højskole i 1974. Her er i høj grad teaterfolk involveret, dem der laver den årlige børneteaterfestival som stadig er der. Det starter altså sammen dér langt tilbage. Det myldrer frem med grupper, musikgrupper, også børnemusik, friskolen i Stavtrup er i fuld gang. At Povl Kjøller tyve år efter får kulturstus, det er jo i kraft af den børnemusik, der kommer fra slutningen af 1960'erne.

Forstår alle de miljøer så børnekultur på samme måde?

– Nej, det gør de ikke. Meget af det er indoktrineringsdebatten, som blev kørt fra de højreorienterede i forhold til et bevidstgjort forhold til verden. Problemerne kommer på dagsordenen. Der er nogle perioder i børneteateret, hvor det bliver meget firkantet politisk op i 1970'erne. Det er en libertær opbruds- og oprørsperiode, hvor det er et spørgsmål om at udvikle det lokale og det ikke-institutionelle og holde sig uafhængig. Der kommer alternative forlag, alternativt teater, alterna-

tiv mig her og alternativ mig der. Det er en periode med en kolossal kraft. Hvor man nærmest er lidt dubiøs, hvis man overhovedet forholder sig til etablerede forlag, etableret teater og etablerede institutioner. Og det er i meget høj grad også et æstetisk opbrud med andre former og andre typer, altså andre måder at organisere sig på.

Gaderne bliver jo i høj grad taget i brug, ikke bare i form af demonstrationer, men også som forskellige karnevalistiske forestillinger. Første maj udvikler sig også til sådan et marked. Børnehaver og friskoler er med, det bliver en stor kulturfestival, som når meget bredt ud.